

Arbejdsløshedstal - januar 2011

Arbejdsmarkedet tæt på bunden - vejen tilbage bliver langvarig

Selvom arbejdsløsheden steg i januar 2011, synes arbejdsløsheden at have stabiliseret sig omkring 6 pct. af arbejdsstyrken. Det indikerer, at arbejdsmarkedet er tæt på bunden. Når det er sagt, så er der ikke udsigt til en større vending. Med de vækstudsigter, der tegner sig, kan man på baggrund af de historiske erfaringer kun forvente en fremgang på ca. 10.000 arbejdspladser i løbet af 2010-2012. Det svarer til 7 pct. af det, der er tabt under krisen.

af arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**
& chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

3. marts 2011

Analysens hovedkonklusioner

- Arbejdsløsheden steg fra december 2010 til januar 2011 med 600 fuldtidspersoner.
- Bruttoarbejdsløsheden udgør nu 167.900 fuldtidspersoner, svarende til 6,1 pct. af arbejdsstyrken.
- Arbejdsløsheden har stabiliseret sig omkring 6 pct. af arbejdsstyrken, hvilket indikerer, at arbejdsmarkedet er tæt på bunden.
- Med de vækstudsigter, der tegner sig for 2011 og 2012, kan man på baggrund af de historiske erfaringer imidlertid kun forvente at vinde ca. 10.000 arbejdspladser tilbage.
- Flere år med et svagt arbejdsmarked risikerer at øge det underliggende niveau i arbejdsløsheden. Det kan skade de offentlige finanser i en lang årrække, ligesom en højere underliggende arbejdsløshed vil lægge en dæmper på vores vækstmuligheder og velferdsudvikling.

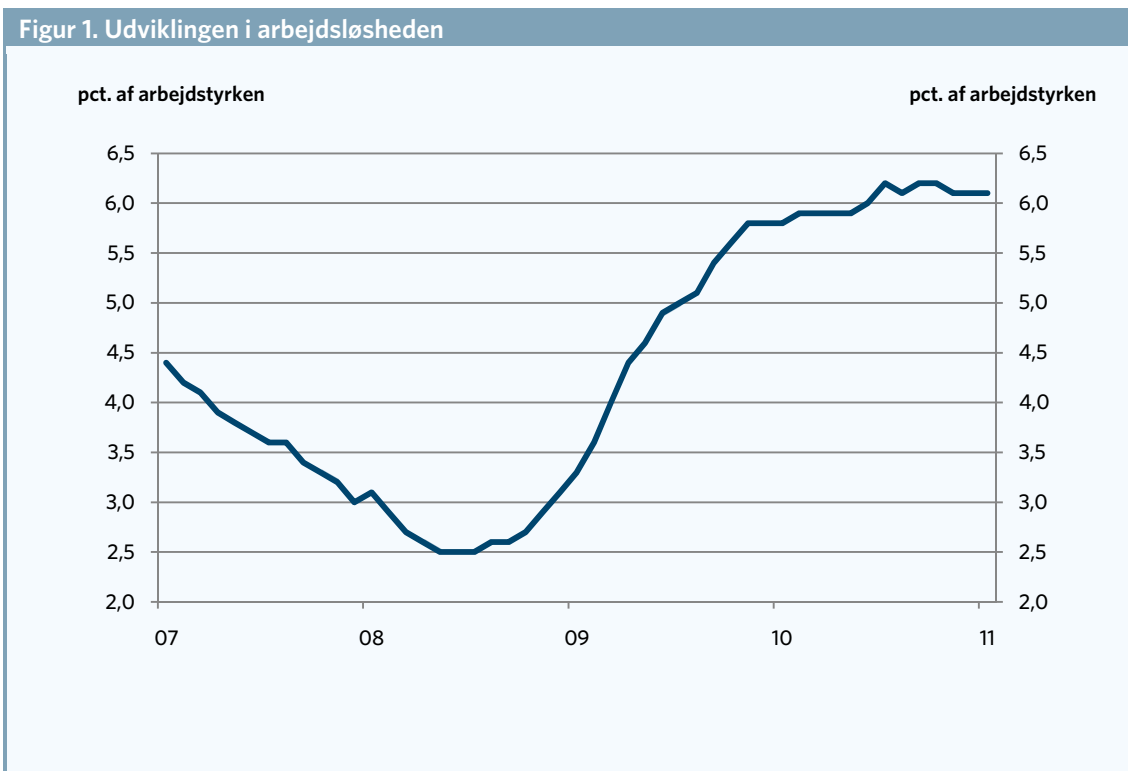
Kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Arbejdsløsheden har stabiliseret sig - vendingen bliver træg

Dagens arbejdsløshedstal fra Danmarks Statistik viser, at bruttoledigheden steg fra december 2010 til januar 2011 med 600 fuldtidspersoner. Dermed er bruttoarbejdsløsheden nu 167.900 fuldtidspersoner, svarende til en arbejdsløshedsprocent på 6,1 pct. Det viser figur 1.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

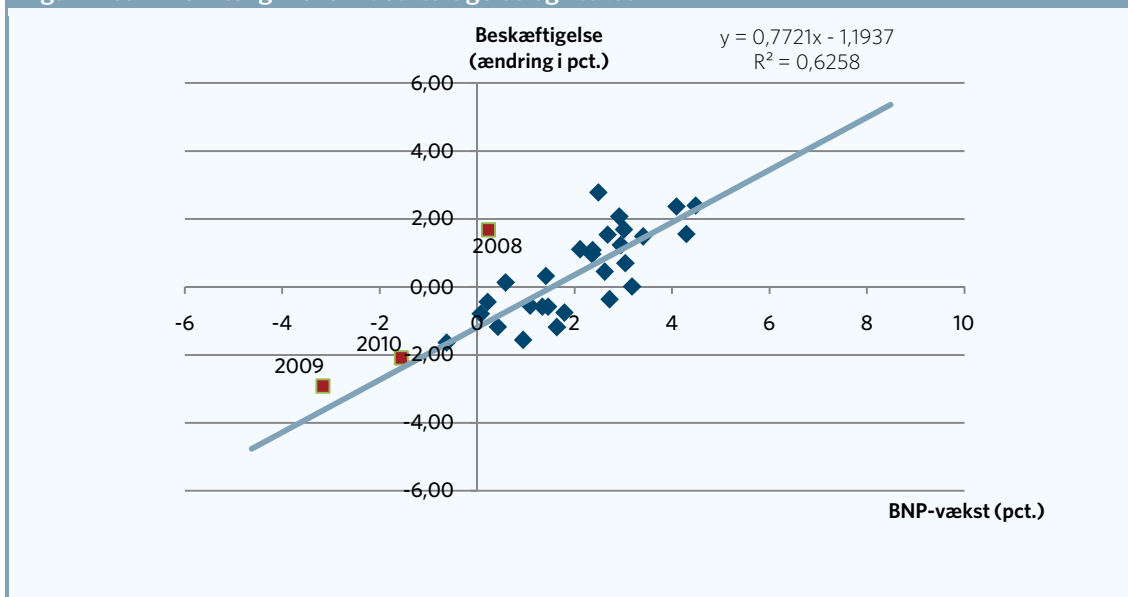
Bruttoledigheden har igennem de seneste måneder ligget forholdsvis stabilt omkring 6 pct., og arbejdsmarkedet er sandsynligvis tæt på bunden.

Det er meget glædeligt, at arbejdsløsheden ser ud til at have stabiliseret sig, men der venter efter alt at dømmе ikke nogen jobfest på den anden side af krisen - dertil tegner væksten for sløj.

Hvis man ser på de økonomiske data, er positiv vækst ikke nok til at trække beskæftigelsen med op og ledigheden ned. Væksten skal op over et vist niveau, for at beskæftigelsen stiger. Det skyldes, at produktiviteten (produktionen pr. ansat) herhjemme plejer at vokse med 1½ pct. Hvis en virksomhed derfor skal producere 1½ pct. mere, kan virksomheden øge produktiviteten med 1½ pct., uden at virksomheden behøver at udvide bemanningen. Dertil kommer, at den positive afsmitning, som væksten har på arbejdsmarkedet, kommer med en vis forsinkelse. Det betyder, at det ikke er nok at opnå en vækst på 1½ pct. - væksten på 1½ pct. skal også fastholdes over længere tid, før det har effekt på beskæftigelsen.

Figur 2 viser sammenhængen mellem væksten og udviklingen i arbejdsløshedsprocenten for perioden 1980-2007. Væksten er opgjort som to års gennemsnit for at fange den forsinkelse, der ligger fra, at ændringer i væksten forplanter sig til arbejdsmarkedet.

Figur 2. Sammenhæng mellem beskæftigelse og vækst

Anm.: Sammenhængen mellem vækst og udvikling i beskæftigelsen er estimeret for 1980-2007, da 2007 er det seneste endelige år i Nationalregnskabet. Dvs. at observationerne for 2008 til 2010 ikke indgår i beregningen af den konkrete sammenhæng mellem vækst og beskæftigelse. Endvidere er væksten for et givent år beregnet som et gennemsnit af væksten i det pågældende år og væksten i det foregående år. Kilde: AE pba. ADAMs databank og egne beregninger.

Som det fremgår af figuren, skal væksten iflg. den statistiske sammenhæng op over 1½ pct. (skæringspunktet med x-aksen) over en toårig periode, for at beskæftigelsen ikke falder. Som man kan se, matcher vækst og beskæftigelse nogenlunde den historiske sammenhæng i 2010.

De fleste prognoser forventer en meget beskeden vækst de kommende år. Det viser tabel 1, som giver en oversigt over de seneste danske prognoser for dansk økonomi. Som det fremgår, ligger forventningerne til væksten i 2011 alle under 2 pct., og kun DI har i 2012 en vækst over 2 pct.

Tabel 1. Vækst og beskæftigelse dansk økonomi for seneste danske prognoser

	BNP-vækst, pct.			Ændring i besk., 1.000 personer		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Vismændene, okt. 10	2,2	1,1	1,8	-50	-16	3
LO . Nov. 10	2,2	1,3	1,9	-54	-9	4
Regeringen, dec 10	2,0	1,7	1,5	-55	1	4
Jyske bank, dec 10	2,0	1,7	1,7	-58	0	10
Nationalbanken, dec. 10	2,0	1,9	1,9	-60	-6	9
Nordea, jan. 10	2,2	1,8	1,9	-61	-2	10
Danske bank, jan 11	2,0	1,9	1,7	-57	1	2
DI, feb11	2,0	1,3	2,1	-61	-16	19
Simpelt gennemsnit	2,1	1,6	1,8	-57	-6	8

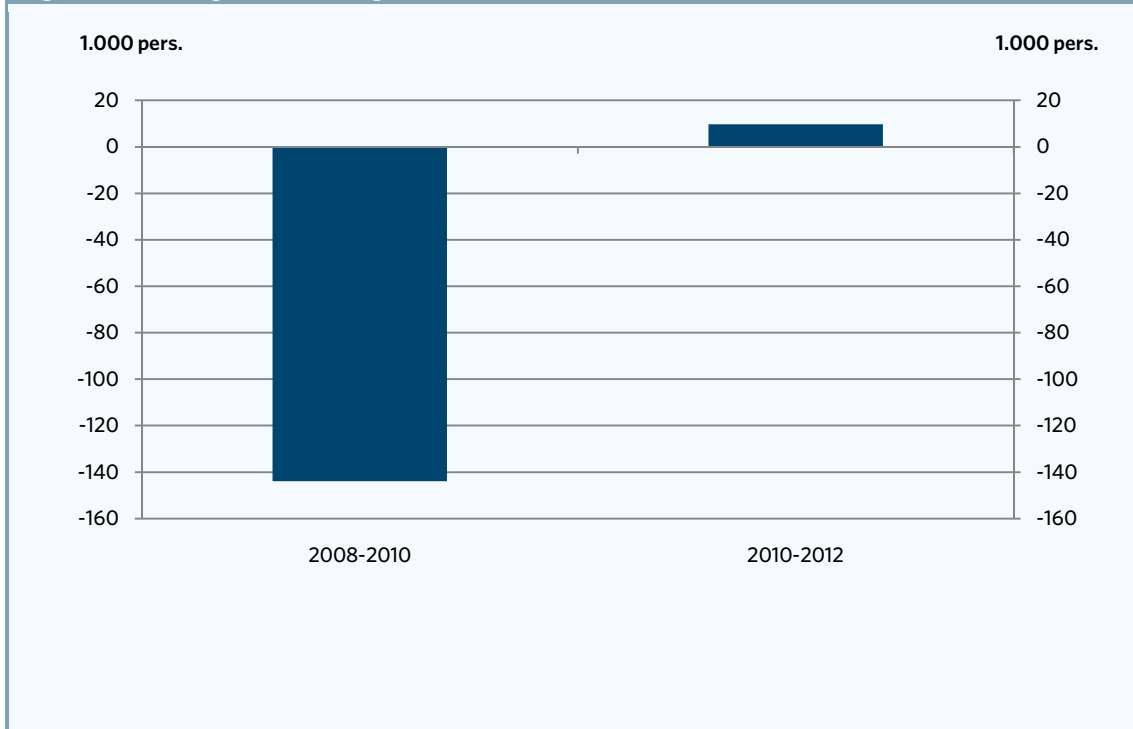
Kilde: AE på baggrund af de angivne prognoser.

Tager man gennemsnittet af vækstsårene for 2011 og 2012 på hhv. 1,6 pct. og 1,8 pct. og sammenholder dem med den historiske sammenhæng, kan man forvente en beskæftigelsesfremgang på ca. 6.500 personer i 2011 og godt 3.000 i 2012 – altså knap 10.000 flere beskæftigede fra 2010 til 2012.

Det er en lidt større stigning, end de fleste prognoser tilsiger, men der langt fra tale om nogen kraftig vending.

Fra 2008 til 2010 er der gået ca. 144.000 arbejdspladser tabt (set som årsgennemsnit). Hvis væksten bliver så svag som forudsagt af prognoserne i tabel 1, er der med den historiske sammenhæng i figur 2, således kun udsigt til, at vi i løbet af 2010-2012 får genskabt knap 7 pct. af de tabte arbejdspladser, vi mistede fra 2008 til 2010. Med det tempo vil det tage mange år, før det tabte er vundet tilbage.

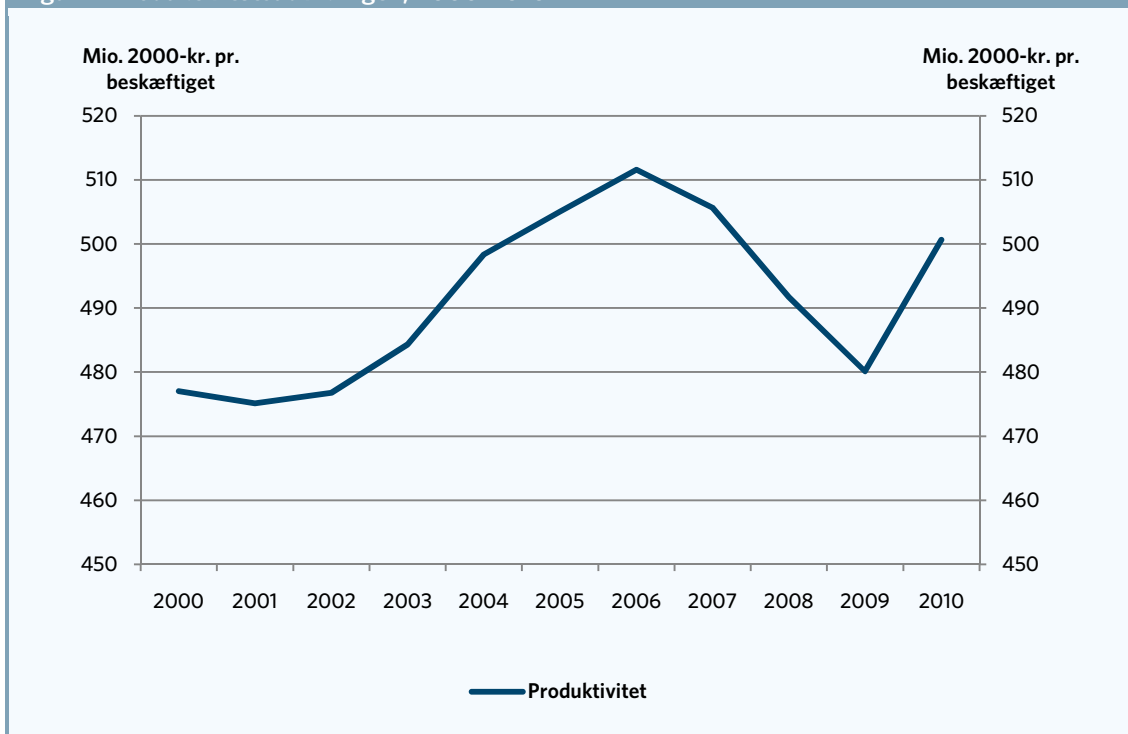
Figur 3. Beskæftigelsesudvikling

Anm.: Tallene er årsgennemsnit.
 Kilde: AE pba. ADAMs databank og egne beregninger.

På den ene side giver den stærke produktivetsfremgang i økonomien sidste år håb om, at presset på arbejdsmarkedet er aftagende fra den front. På den anden side ligger produktiviteten stadig lavere, end før krisen satte ind. Samlet er produktiviteten stadigvæk ca. 2 pct. under 2006-niveau. Det viser figur 4. Det betyder, at virksomhederne i princippet kan producere 2 pct. mere bare ved at øge produktivite-ten til 2006-niveau, uden at man behøver ansætte flere medarbejdere.

Figur 4. Produktivitsudviklingen, 2000-2010

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Svag vending øger risikoen for langtidsledighed

Dagens tal vidner om et arbejdsmarked, der stadig har det svært.

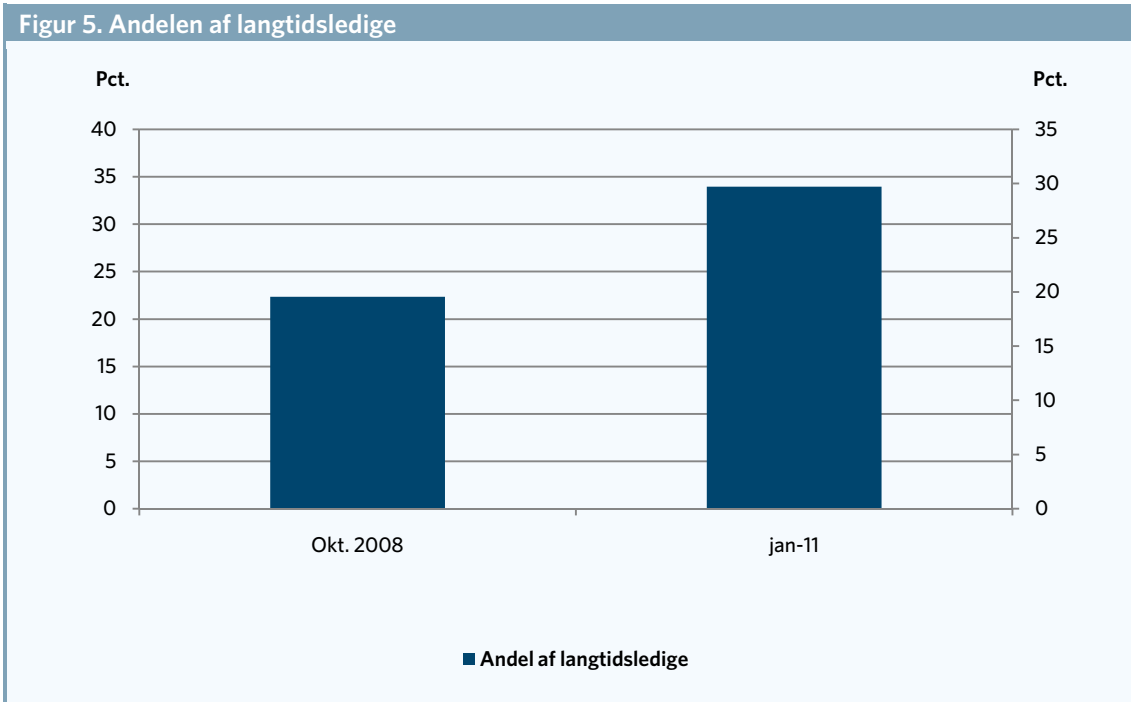
Manglen på en ordentlig vending på arbejdsmarkedet svækker det økonomiske opsving, og samtidig vil en svag vending på arbejdsmarkedet øge risikoen for, at flere hænger fast i ledighedskøen.

Der er i dag ca. 57.000 langtidsledige, som udgør ca. 1/3 af den samlede bruttoledighed – før krisen var andelen knap 1/4. Det viser figur 5.

Den stadigt voksende andel af langtidsledige blandt de arbejdsløse er et symptom på, at arbejdsløsheden er ved at bide sig fast på et højere niveau. De historiske erfaringer viser, at når først arbejdsløsheden er kommet op på et højt niveau, er den svær at få ned igen.

Langtidsledige mister kompetencer, efterhånden som tiden går, ligesom de måske heller ikke er så attraktive for arbejdsgiverne. De langtidsledige har derfor svært ved at komme tilbage i arbejde igen.

Flere år med et svagt arbejdsmarked risikerer at øge det underliggende niveau i arbejdsløsheden, som kan skade de offentlige finanser i en lang årrække, ligesom en højere underliggende arbejdsløshed vil lægge en dæmper på vores vækstmuligheder og velstandsudvikling.

Anm.: Definitionen på, at man er langtidsledig, er, at man har været arbejdsløs i mindst 9,6 måneder, svarende til en ledighedsgrad på 0,8.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Beskæftigelsesministeriets DREM-database.